

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**CONSERVACIÓ I MILLORA
GENÈTICA D'ESPÈCIES
FORESTALS**

Coordinació: VOLTAS VELASCO, JORDI

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	CONSERVACIÓ I MILLORA GENÈTICA D'ESPÈCIES FORESTALS			
Codi	103041			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Enginyeria de Forests	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	4			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRACAMP	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.8	0.7	2.5
	Nombre de grups	1	1	1
Coordinació	VOLTAS VELASCO, JORDI			
Departament/s	CIÈNCIA I ENGINYERIA FORESTAL I AGRÍCOLA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials (física o mitjançant videoconferència): 30 Hores no presencials: 70			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català: 100 %			
Distribució de crèdits	2,5 crèdits teòrics, 1,5 crèdits pràctics			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
VOLTAS VELASCO, JORDI	jordi.voltas@udl.cat	4	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius de coneixement.

L'estudiant que superi l'assignatura ha de:

1. Comprendre els fonaments genètics de les espècies d'interès forestal, i que inclouen els mecanismes que controlen l'herència, la caracterització de la variabilitat genètica adaptativa i neutra, i la base genètica de la selecció.
2. Conèixer i saber aplicar els mètodes de millora i ús sostenible i conservació de recursos genètics forestals.

Objectius de capacitat.

L'estudiant que superi l'assignatura ha de ser capaç de:

Demostrar coneixements **teòrics i aplicats** sobre el disseny i execució de programes de millora genètica aplicats a les espècies forestals amb vocació productora, la producció i elecció de llavor d'acord a la normativa vigent sobre materials forestals de reproducció, els objectius generals de millora genètica i la gestió sostenible dels recursos genètics forestals.

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

CE1. Correcció en l'expressió oral i escrita.

CE4. Respecte i desenvolupament dels Drets Humans, els principis democràtics, els principis d'igualtat entre dones i homes, i als valors propis d'una cultura de pau i altres valors democràtics.

Competències transversals de la titulació

CT0: Obtenir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

CT1: Aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

CT2: Presentar capacitat d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

CT3: Conèixer com comunicar conclusions – i els coneixements i raons últimes que les sustenten– a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

CT6: Presentar capacitat per dissenyar, redactar, dirigir, elaborar, implementar i interpretar projectes i plans d'actuació integrals en el medi natural.

CT9: Presentar capacitat pel desenvolupament de tècniques i projectes en el camp de la genètica forestal.

CT11: Correcció en l'expressió oral i escrita.

Competències específiques

CE2: Coneixement i capacitat per dissenyar plans de desenvolupament integral sostenible de comarques forestals i el desenvolupament d'indicadors de gestió.

CE7: Millora genètica forestal.

Continguts fonamentals de l'assignatura

El programa de l'assignatura s'articula al voltant de 6 temes de teoria i 3 activitats pràctiques:

Tema 1: Caracterització de la variabilitat genètica en espècies forestals (6 h)

Tema 2: La selecció com a fonament dels programes de millora genètica forestal (7 h)

Tema 3: Rodals i masses selectes. Horts llavorers (4 h)

Tema 4: Tècniques especials de millora: propagació vegetativa, hibridació interespecífica, biotecnologia (6 h)

Tema 5: Producció i certificació de material forestal de reproducció (2 h)

Tema 6: Conservació i ús sostenible de recursos genètics (3 h)

Pràctica 1: Elecció de material genètic i homologació fitoclimàtica (3 h)

Pràctica 2: Visita a rodal selecte i selecció fenotípica en el bosc (3 h)

Pràctica 3: Visita a un programa de millora genètica d'espècies forestals (4 h)

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura s'estructura en dos tipus d'activitats: classes teòriques i pràctiques / sortides. En el desenvolupament de les classes teòriques s'inclouen exercicis i problemes / estudi de casos. Les sortides (2) es duran a terme en dos dies independents i ocuparan la totalitat de la jornada.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura d'acord a la següent taula:

SETMANA	Tipus d'activitat	Continguts
1	Presencial (física o virtual)	Caracterització de la variabilitat genètica (3h) + Selecció en programes de millora (9 h)
2		
3	Treball personal	Caracterització de la variabilitat genètica (3h)
4	Presencial (física o virtual)	Selecció en programes de millora (2 h) + Tècniques especials de millora (5 h)
5	Treball personal / Sortides	Elecció de material genètic i homologació fitoclimàtica (3h - treball personal); Visita a rodal selecte i selecció fenotípica al bosc (3h- sortida dia complet); Visita a programa de millora (4h-sortida dia complet)
6		
7	Presencial (física o virtual)	Tècniques especials de millora (2 h) + Certificació de material forestal de reproducció (2 h) + Conservació i ús sostenible de recursos genètics (3 h)
8	Avaluació	Examen final

Sistema d'avaluació

Tipus d'activitat	O/V	G/I	Pes (%)	Hores	ECTS	Criteris
Prova escrita sobre la teoria del programa	O	I	50%			1 examen
Elaboració d'informes en relació a les activitats no presencials (exercicis)	O	I	25%			Avaluació informes
Elaboració d'un informe en relació a les activitats no presencials (estudi de casos)	O	I	25%			Avaluació informe

O/V Obligatori/voluntari

G/I Grup/Individual

Observacions: la nota final serà el resultat de ponderar les tres activitats exposades (o blocs d'avaluació). Es

demana una nota mínima de 3,5 punts a la prova escrita per ponderar la nota final (subjecte a recuperació). Les sortides no son obligatòries, pero la no assistència justificada penalitzarà fins a 1 punt la nota final. En cas de que algú s'aculli a l'avaluació alternativa, aquesta consistirà en una prova durant la setmana de recuperació que representarà un 75% de la qualificació final, essent la resta el resultat de la resta d'activitats o blocs d'avaluació a parts iguals.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Alía, R., Alba, N., Agúndez, D., Iglesias, S. (coord.) 2005. Manual para la comercialización y producción de semillas y plantas forestales. Materiales de base y de reproducción. Serie Forestal. DGB. Madrid. 384 pp.

Eriksson G, Ekberg I, Clapham D (2006) An Introduction to Forest Genetics. Department of Plant Biology and Forest Genetics, SLU. Uppsala. Sweden

Tamarin RH (1996) Principios de Genética. Reverté.

Zobel B, Talbert J (1988) Técnicas de mejoramiento genético de árboles forestales. Limusa.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

Griffiths JF et al. (2002) Genética. 3ª edición. McGraw-Hill/Interamericana de España. Klug W, Cummings M (1999)

Conceptos de Genética. 5ª edición. Prentice Hall. Pardos JA (ed) (1988) Mejora genética de especies arbóreas forestales. Fundación Conde del Valle de Salazar.

Suzuki DT, Griffiths AJF, Miller JH, Lewontin RC (1992) Genética. 4ª edición. McGraw-Hill.

White TL, Adams WT, Neale DB (2007) Forest Genetics.